

DELTAKELSE I LIVSKRAFTIGE KOMMUNER

Livskraftige kommuner er et kommunenettverk for miljø og samfunnsutvikling og er et samarbeidsprogram mellom Miljøverndepartementet og KS.

Formålet med programmet er å utnytte det lokale handlingsrommet, gi større kraft til det lokale arbeidet med miljø og samfunnsutvikling og gi grunnlag for å videreutvikle statlige rammebetingelser og virkemidler.

I programmet er det flere temaområder:

- Klima og energi
- Viktige arealpolitiske hensyn
- Friluftsliv, folkehelse og livskvalitet
- Samarbeid med lokalsamfunn i Sør og Øst
- Framtidsrettet produksjon og forbruk. Miljøbasert næringsutvikling
- Kulturarven som grunnlag for nærings- og samfunnsutvikling.

Det å arbeide i nettverk kan gi gode resultater. En får kunnskapspåfyll og en kan dele erfaringer, tips og ideer. En kan sammenligne med andre og seg selv over tid og en kan diskutere gode eksempler, verktøy og arbeidsformer.

Bjugn har startet med deltakelse i nettverk for Klima og energi. For å delta i nettverket kreves det et politisk vedtak om deltakelse, og at dette er godt forankret i den administrative ledelsen. Deltakerne i nettverket må dekke egne utgifter til reise og opphold. Satsingen må også knyttes til overordnet planlegging/integreres i det ordinære plan- og styringssystemet.

Bjugn kommune bør derfor vedta å delta i nettverk med tema klima og energi innenfor KS-programmet Livskraftige kommuner. Oppstart høst 2007. Det bør også velges en folkevalgt representant med vara som skal delta på nettverkssamlingene i tillegg til en representant fra rådmannen.

KLIMA OG ENERGIPLANLEGGING

De aller fleste i livskraftige kommuner har valgt klima og energi som temaområdet. Det er kanskje ikke så unaturlig da global oppvarming som følge av menneskeskapt klimagassutslipp er den største miljøutfordringen verdenssamfunnet står ovenfor. Klimaet på kloden er i ferd med å endre seg, og FN's klimapanel har fastslått at det er menneskeskapt utslipp av klimagasser som forårsaker endringene.

Kyotoprotokollen ble vedtatt under Klimakonvensjonen i Kyoto i Japan i desember 1997. Protokollen er juridisk bindende og omfatter tallfestede, tidsbestemte utslippsreduksjoner for industrilandene. Protokollens mål er å redusere de samlede utslippene av de viktigste klimagassene til minst 5 prosent under 1990-nivå i en forpliktelsesperiode som går fra 2008 til 2012. I følge Kyotoprotokollen er Norge forpliktet til å sørge for at utslippene av klimagasser i 2008-2012 i gjennomsnitt ikke er mer enn 1 prosent høyere enn i 1990.

Den norske regjering har gjennom klimameldingen signalisert ambisiøse målsetninger for Norges klimapolitikk:

- Norge skal være karbonnøytralt innen 2050

- Norge skal frem til 2020 påta seg en forpliktelse om å kutte de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990
- Norge skal skjerpe sin Kyotoforpliktelse med 10 prosentpoeng til 9 prosent under 1990-nivå

Hvis vi skal klare å gjøre å løse klimaproblemene, må vi gjøre det der folk bor og arbeider. Kommunene kan bidra betydelig både til å redusere Norges utslipp av klimagasser og til å legge om energibruken, og det er bred politiske enighet om at dette skal prioriteres. Kommunen er planmyndighet, reguleringsinstans og tilrettelegger. Derfor har kommunen mulighet til å utforme rammebetingelser som ivaretar en langsiktig endring mot et mer bærekraftig lokalsamfunn. Kommunen kan gjøre vedtak som f.eks. endrer utbyggings- og transportmønstre. Som eier av bygg og anlegg kan kommunen sette av midler og fatte vedtak som umiddelbart får virkning både med hensyn til energibruk og klimagassutslipp. Dette kan også være meget lønnsomme tiltak. Tiltakene vil involvere mange aktører, omfatte mange av kommunens tjenesteområder og gripe inn i mange av de planområder som kommunene allerede har ansvaret for. For å sikre at tiltakene samordnes og får et omfang som innfrir langsiktige energi- og klimamål, er det nødvendig å lage en samlet plan.

En energi- og klimaplan er et verktøy for å strukturere og følge opp utviklingen i kommunen innen energi og klimaspørsmål. Det vil si:

- Energibruk i ulike sektorer
- Utslipp av klimagasser fra ulike sektorer
- Tilgang på lokale/fornybare energiressurser
- Vurdering av framtidige energi- og klimaløsninger
- Tiltak og handlingsplan

Arbeidet med planen omfatter en systematisk innsamling og bearbeiding av informasjon, samt en felles vurdering av mål og tiltak for framtidige energi- og klimaløsninger. Prosessen skal involvere aktuelle aktører, og målet er å utarbeide en energi- og klimaplan som alle kan slutte seg til. Planen skal være et beslutningsunderlag som kan brukes i forhold til nasjonale, regionale og lokale målsettinger. Den bør utarbeides som en kommunedelplan eller temaplan for energi og klima som er integrert i kommunens øvrige plansystem.